

2017-10-30 Dnr Komm2017/01472/M1992: A

Kärnavfallsrådets verksamhetsplan 2018

Inledning

Kärnavfallsrådets huvuduppgift enligt dir. 2009:3 är att ge råd till regeringen om kärnavfall och använt kärnbränsle samt om avställning och rivning av kärntekniska anläggningar. Utöver regeringen är Kärnavfallsrådets målgrupper: berörda myndigheter, kärnkraftsindustrin, kommuner, intresserade organisationer samt politiker och massmedier. Rådet arbetar med och för sina målgrupper genom bland annat möten, seminarier, publikationer samt genom webbplatsen: www.karnavfallsradet.se

Kärnavfallsrådet är tvärvetenskapligt. Ledamöterna har hög kompetens inom naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap, juridik samt humaniora och kan göra ingående vetenskapliga analyser. Rådet strävar efter att bidra till bättre beslutsunderlag genom att se på frågor om kärnavfall och använt kärnbränsle utifrån ett brett perspektiv valt utifrån rådsledamöternas samlade kompetensområde.

För att bidra till kunskapsuppbyggnaden i Sverige följer rådet utvecklingen och diskussionen om hantering av kärnavfall och använt kärnbränsle i andra länder.

Förutom att beskriva rådets verksamhet är verksamhetsplanen underlag för budgetförslaget 2018 till Miljö- och energidepartementet (Dnr Komm2017/01473). Under verksamhetsåret avser rådet främst att fokusera på följande områden:

- stödja regeringen i att bedöma Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) ansökningar om tillstånd till slutförvar för använt kärnbränsle
- publicera och sprida Kunskapslägesrapport (Klr) 2018 och producera Klr 2019
- belysa och följa frågor om utveckling och rivning av kärntekniska anläggningar nationellt och internationellt

Rådets arbete 2018

1 Bedöma SKB:s arbete

Bedöma SKB:s ansökningar om tillstånd för slutförvar för använt kärnbränsle

Våren 2011 lämnade SKB sina ansökningar till Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt (mark- och miljödomstolen) och till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM).

Rådet har följt mark- och miljödomstolens huvudförhandling som startade 5 september 2017. SSM granskar ärendet i en parallell process enligt kärntekniklagen. Rådet följer även denna process och har kontinuerlig dialog med SSM i frågor av gemensamt intresse.

Mark- och miljödomstolen och SSM ska lämna yttranden till regeringen som kommer att pröva om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen. Rådets huvuduppgift är att vara regeringens rådgivare framför allt i frågor om använt kärnbränsle. Efter förfrågan från Miljö- och

energidepartementet, kommer rådet att stödja regeringen med en belysning av frågor genom till exempel seminarier, hearings och publikationer.

Bedöma SKB:s ansökningar om Slutförvar för låg- och medelaktivt avfall (SFR)

SKB lämnade sina ansökningar om att bygga ut Slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR) till mark- och miljödomstolen och till SSM 2014.

Regeringen kommer att besluta om eventuell tillåtlighet enligt miljöbalken 17 kap 3 § och kommunen får möjlighet att tillstyrka eller avstyrka enligt 17 kap. 6 §. Rådet avser att vara stöd för regeringen i denna tillståndsprocess.

Följa planering av slutförvar för långlivat radioaktivt avfall (SFL)

I Fud-program 2016¹ angav SKB att en säkerhetsvärdering av SFL tidigast kommer under 2018, förvaret beräknas tas i drift tidigast 2045. Rådet kommer att följa planerna för detta slutförvar.

Följa arbetet med avveckling och rivning

Rådet kommer att fortsätta följa arbetet med avveckling och rivning i Sverige och i andra länder. Rådet planerar att göra både nationella och internationella studiebesök.

2 Publikationer

Producera rådets Kunskapslägesrapport 2019 (Klr)

I februari varje år redovisar rådet föregående års arbete samt sin självständiga bedömning av det aktuella läget inom kärnavfallsområdet i en kunskapslägesrapport som publiceras i serien Statens Offentliga Utredningar (SOU). Rapporten uppmärksammar frågor som rådet anser är viktiga att lyfta och de återspeglas i rådets övriga aktiviteter i t.ex. seminarier och övriga publikationer.

Kunskapslägesrapport 2018 publiceras i början av året och belyser olika perspektiv på beslut under osäkerhet som är en viktig fråga för regeringen inför beslutet om SKB:s ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle.

I Klr 2019, som planeras och skrivs under 2018, fortsätter rådet att fokusera på frågor som är aktuella utifrån prövningen av ett slutförvar för använt kärnbränsle.

Övriga rapporter

Rådet kommer eventuellt att publicera övriga rapporter under året. Vid behov kan rådet anlita externa experter för att skriva rapporter om ämnen som behöver undersökas närmare.

3 Seminarier och möten

Enligt rådets direktiv ska Kärnavfallsrådet utreda och belysa viktiga frågor genom utfrågningar och seminarier. Rådet avser att ha ett seminarium i samband med publiceringen av Kunskapslägesrapport 2018 för att presentera rapporten. Rådet planerar även att presentera rapporten för Försvarsutskottet.

Kärnavfallsrådet planerar även att ha seminarier för att följa upp ämnen som aktualiserats när det gäller SKB:s ansökan om slutförvaring av använt kärnbränsle i prövningen enligt miljöbalken och kärntekniklagen för att stödja regeringen i tillåtlighets- och tillståndsprövningarna.

Under sommaren 2018 planerar rådet att för tredje året i rad anordna seminarier vid Almedalsveckan för att huvudsakligen nå målgruppen politiker.

I rådets uppdrag ingår att ha en regelbunden dialog med regeringen (Miljö- och energidepartementet) och övriga målgrupper. Under 2018 planerar rådet att genomföra ett flertal möten med dem.

¹ SKB:s Program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall.

Kärnavfallsrådet planerar att ha 6 interna rådsmöten under 2018:

Rådsmöte 1: 16 januari

Rådsmöte 2: 14–15 mars (planerat internt)

Rådsmöte 3: 14 maj

Rådsmöte 4: 4 september

Rådsmöte 5 och studiebesök: 8–11 oktober (planerad studieresa)

Rådsmöte 6: 4 december

4 Omvärldsbevakning

Kärnavfallsrådet kommer att beskriva sin omvärldsbevakning i KlR 2019.

Kärnavfallsrådets studiebesök

För att uppfylla kravet på omvärldsbevakning avser rådet att genomföra en internationell studieresa. Destination för studiebesök kommer att bestämmas i början av verksamhetsåret. Planen är att resan kommer att handla om avveckling och rivning.

Internationella konferenser

Rådets ledamöter och kansli deltar i relevanta seminarier och konferenser.

ABG (Advisory Bodies to Governments)

ABG är ett samarbete mellan Kärnavfallsrådet och motsvarande rådgivande organisationer i USA, Storbritannien, Schweiz, Frankrike och Tyskland. Under sommaren 2018 planerar rådet att arrangera mötet mellan dessa organisationer.

OECD/NEA (OECD Nuclear Energy Agency) <http://www.nea.fr/html>

Kärnavfallsrådet följer och deltar i projekt inom NEA. De arbetsgrupper som är av intresse för Kärnavfallsrådets verksamhet finns inom ramen för RWMC (Radioactive Waste Management Committee), bl.a. Forum on Stakeholder Confidence (FSC) och Records, Knowledge Preservation and Memory (RK&M).

5 Övrigt

Webbplats

Webbplatsen publicerar rådet rapporter, protokoll, yttranden och andra publikationer. På webbplatsen finns även information kring rådets seminarier och annan verksamhet. Det finns även en engelsk version av webbplatsen där ett urval av engelska publikationer och annan information publiceras.

Remissärenden

Kärnavfallsrådet svarar på remisser från olika myndigheter.

Carl Reinhold Bråkenhielm

Kärnavfallsrådets ordförande

Peter Andersson

Kärnavfallsrådets kanslichef